

Szécsi Margit

(1928—1990)

Megyek a temetőbe, az én temetőmbe, ahol nyugszanak legközvetlenebb hozzátartozóim: szüleim, négy nagyszülőm, s más rokonaim is, s ahová nem csak erkölcsi parancs késztet, de természetes mozdulatok is hívnak. Magyarország egyik legszebb temetője ez, a csúcs alatt, de fenn a hegyen, a város fölött, de még nem égbe nyúlóan, hanem nagyra nőtt fák védelmében.

Megyek a temetőbe, az én temetőmbe, ahol nyugszanak számosan az én legközvetlenebb hozzátartozóim: írók, művészek, tanárok, példaképek és barátok. Itt temették Németh Lászlót, Illyés Gyulát, Weöres Sándort, Kormos Istvánt, Pilinszky Jánost, Nagy Lászlót. És jött ideje újabb temetésnek egy komor decemberi napon.

Megyek a temetőbe, az én temetőmbe, ahol Nagy László mellé tér meg a kopjafa tövébe a magyarság létének legvégső pillanatáig tartó örök nyugovásra a fenséges költő fenséges költő-társa: Szécsi Margit.

Megyek a temetőbe, az én temetőmbe e zord és komor decemberi napon, s kegyes és mostanság ritka ajándék oldja a zordságot és komorságot: nagy pelyhekben hull a hó, neki-nekiiramodva már reggel óta, s mire felérek a hegyre, már fehérbe öltözött minden. A halál fehérsége fogad? Lépteink ropogása széttöri a semmi csendjét, s minden romlás és rombolás ellen való éneket zümmög a belső hang az ártatlanságról, a tökéletességről, a megtisztulásról.

Megyek a temetőbe, az én temetőmbe, ahol társa mellé kerül az asszony és a költő, s közben egy vers néhány sora ismétlődik újra meg újra bennem egy régebbi télből és egy akkori havazásból, Csoóri Sándor Nagy Lászlót sirató énekéből: „Esne a hó csak, esne / a Somló tetejére, / a Duna közepébe, / Margit vállára esne, / de a hónap is vége.” ... „Esne a hó csak, esne” — de hát esik! Miért pontos mégis ez a feltételeesség? Mert Margit vállára már nem eshet. Nem a hónap, hanem Margitnak lett vége. Már csak urna őrzi hamvait, a hó csupán arra záporozhat, nem a vállára.

Megyek a temetőbe, az én temetőmbe, ahová legjobb társai közé érkezik haza Szécsi Margit. Búcsúzunk tőle talán tucatszor tucatnyian, éppen elegendő ahhoz, hogy bizonyosságot tehessünk fölé: igaz ember és igaz költő volt, aki méltó helyre talált e magaslaton, Nagy László szíve kosara fölött néhány arasznyira, ami sem a szeretetnek, sem az öröklétnek nem távolság. Margit, magát nem tudták a flaszterba tiporni, magát igenis betakarja a lobogó, és így hullik szívére a hó. Amiért énekelt, azért szeretnénk mi élni, amiért élt, azért szeretnénk mi is énekelni.

Megyek a temetőből, az én temetőmből, araszolva a síkos úton, s amint fölnezek, a lecsupált fák fölött, a szürkéségből egyre áradó hópelyhek között ott cikázik a *Szélpincér*, szinte látni Margit látomását:

*Mig a hóhideg arcú emberek:
borotvált bácsik, állukig a kék sál —
nyirethajú, hová röpi a magadban?
a kávéházba bezubog a tél,*

*beront a szél a rablott zúzmarával,
kéziratodban es-hangon lapoz:
— itt élt, és írta ezt — ezt írta, kérem —
szól a szélpincér, fehér téli frakkban.*

VASY GÉZA